KLIIMAMINISTEERIUM

Kliimaministeeriumi 5 sõnumit

Karin Kroon
Veeosakonna juhataja
19.12.2023.s.

Foto: Keskkonnaamet

Foto: Tiina Kõrtsini

Foto: PTA veebilehelt

Foto: Shutterstock

Inimtekkeliste toitainete koormuste osakaalud

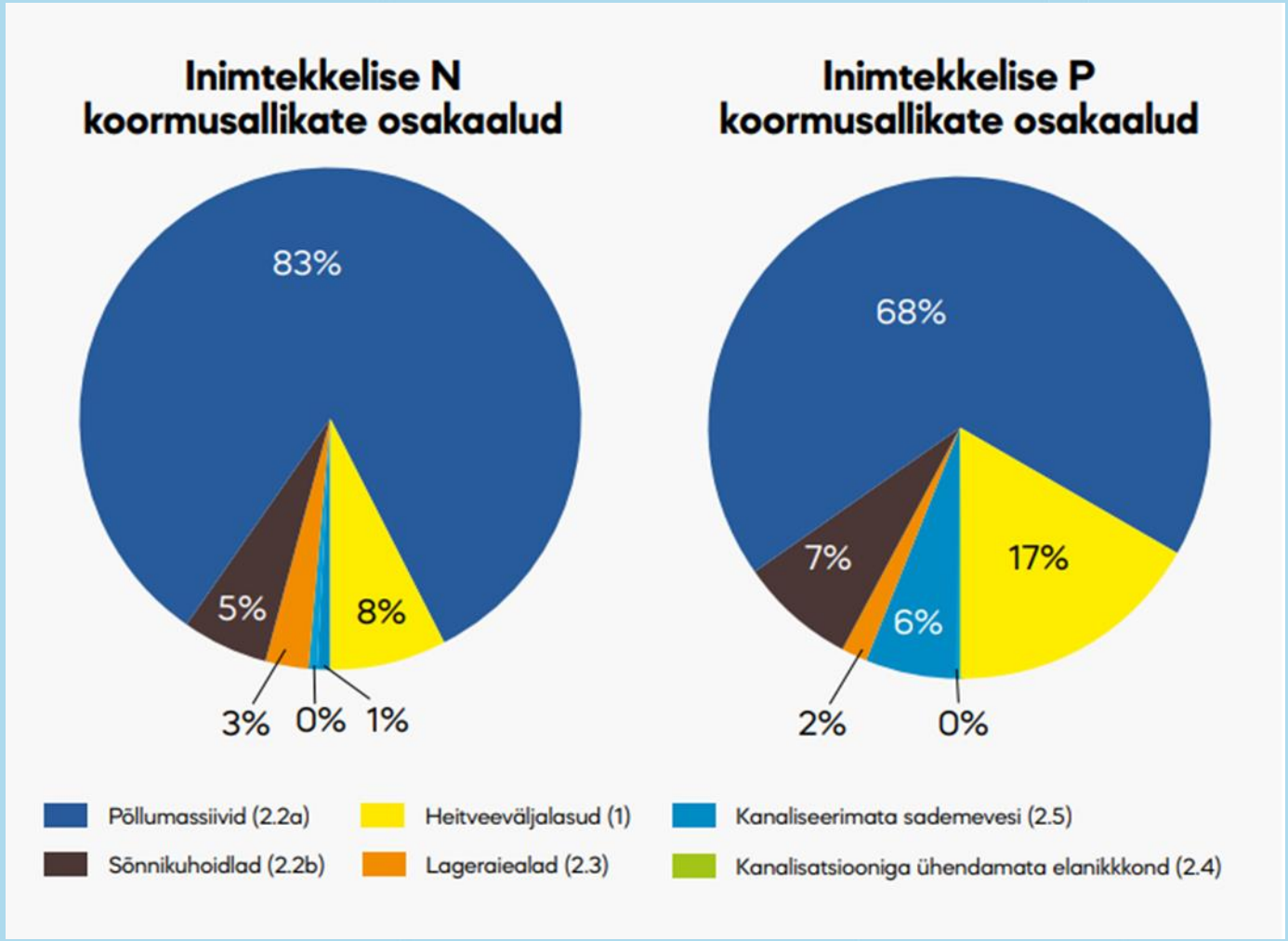

Allikas: Maves OÜ, Koormuste ülevaade, 2019

Kliimaministeeriumi sõnumid

SÕNUM nr 1

Nitraaditundliku ala veeseire näitab nitraatide sisalduse kasvu.

Joonise autor Ü. Leisk (2023, EKUK)

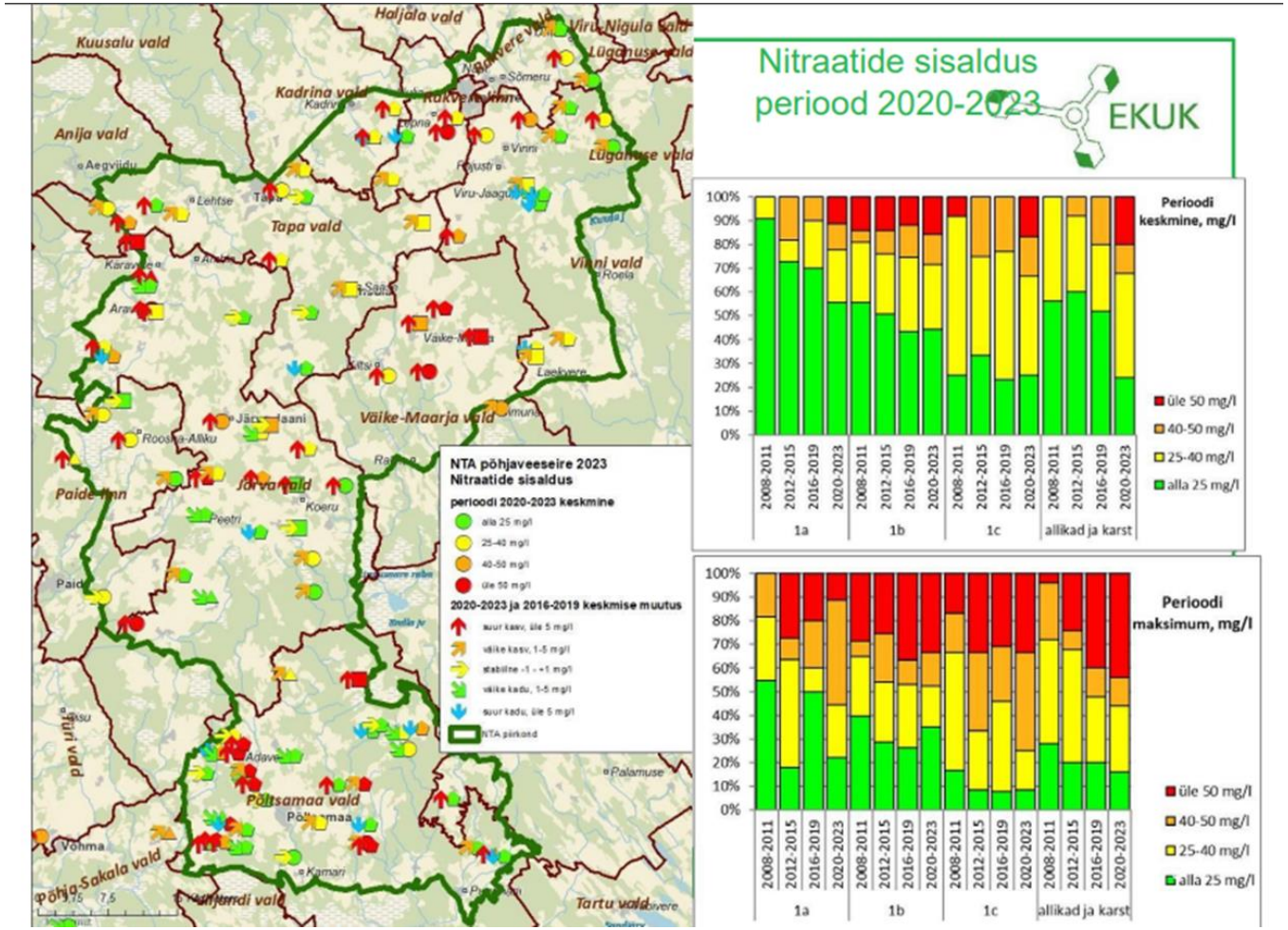

Aasta keskmine nitraadisisaldus pikima andmereaga Pandivere allikates.

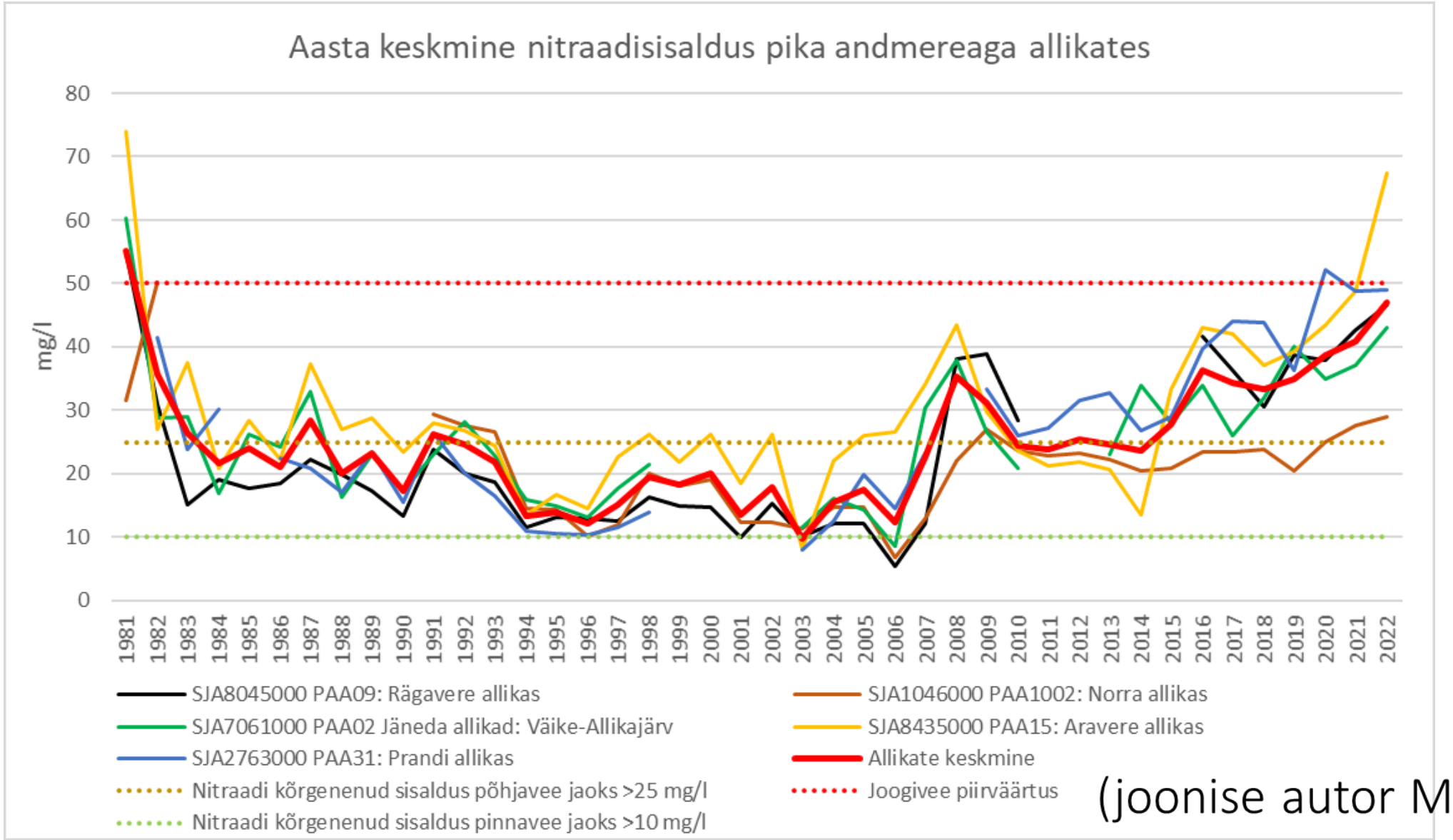

(joonise autor M. Vainu)

Kliimaministeeriumi sõnumid

SÕNUM nr 2

Nitraaditundliku ala piirid tuleb üle vaadata

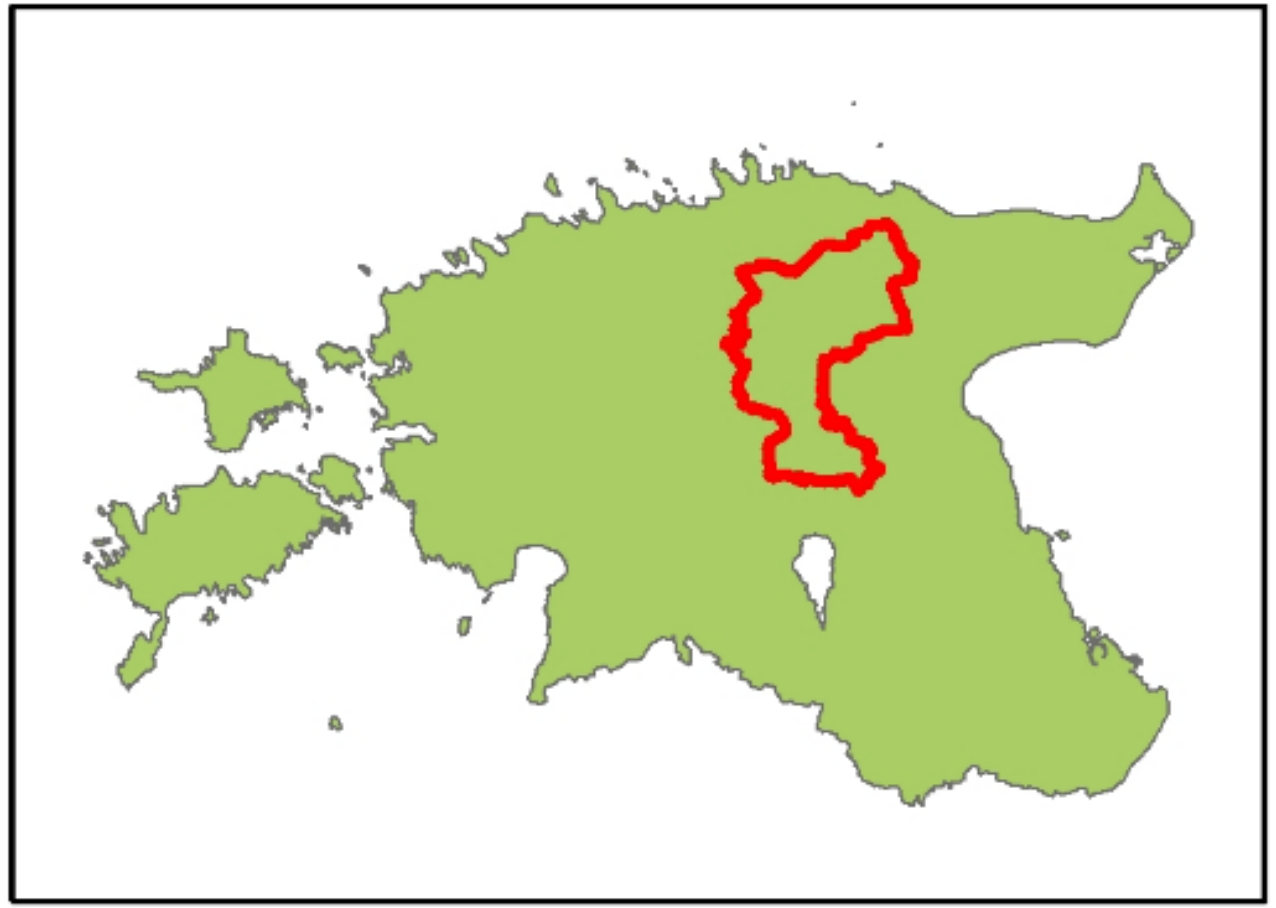

Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala piirid on püsinud muutumatuna, selle loomisest (2003.a.) alates

Euroopa Komisjon tagasiside Eestile ND rakendamise kohta perioodil 2016-2019

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 11.10.2021
SWD(2021) 1001 final

PART 16/38

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT

Accompanying the document

REPORT FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL AND THE EUROPEAN PARLIAMENT

on the implementation of Council Directive 91/676/EEC concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources based on Member State reports for the period 2016–2019

{COM(2021) 1000 final}

„The Commission recommends Estonia to revise the designation of NVZ to include areas that drain into waters that are eutrophic“

Uuring „Nitraaditundlike alade nimistu läbi vaatamine, vajadusel nimistu muutmise või täiendamise ettepanekute esitamine koos mõjuanalüüsiga“

- Kliimaministeerium viib läbi teadus-arendusuuringu, mille tulemusel antaks riigile soovitused ja ettepanekud nitraaditundlike alade nimistu muutmise kohta koos põhjaliku mõju-analüüsiga (sh sotsiaal-majanduslik).
- Uuringu tulemusena loodame saada ka mudelit/metoodilist juhendit, mille alusel on riigil võimalik edaspidi metoodilisemalt kaaluda ja põhjendada NTA laiendamist.
- Uuringu vahearuanne valmib 2023 aasta lõpuks
- Lõpp-aruanne 2024 a aprill

Kliimaministeeriumi sõnumid

SÕNUM nr 3

Meetmed põllumajandusest lähtuva koormuse vähendamiseks pole olnud piisavad ja vajavad ülevaatamist.

- Komisjoni tagasiside Eestile: *„The Commission recommends Estonia to revise its action programme in particular to reduce and prevent eutrophication of inland and marine surface waters where the agricultural pressure is significant.“*
- Veeseire tulemused näitavad, et rakendatud meetmed pole piisavad.
- NTA laiendamise analüüsi uuringus hinnatakse paralleelselt vajadust ja tehakse põhjendatud ning konkreetsed ettepanekud veeseaduse täiendamiseks või muutmiseks.
- Vedel- ja poolvedelsõnniku laotusaja piirangud vajavad veeseaduses ülevaatamist

§ 159. Sõnniku kasutamise nõuded

(1) Vedelsõnnikut ei tohi laotada 1. novembrist kuni 20. märtsini ja juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

(2) Keskkonnaamet võib ilmastikutingimustest lähtudes keelata vedelsõnniku laotamise 15. oktoobrist alates.

(3) Vedelsõnniku paisklaotamine on keelatud 20. septembrist kuni 20. märtsini ja juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

(4) Poolvedel-, tahe- ja sügavallapanusõnnikut ning muud orgaanilist väetist ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 20. märtsini ja juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Kliimaministeeriumi sõnumid

SÕNUM nr 4

Soodustada ja julgustada põllumajandussektorit innovaatiliste ja keskkonnasäästlike praktikate rakendamiseks.

Kõik täiendavad meetmed, mida põllumehed vabatahtlikult rakendavad ja mis aitavad kaasa veekeskkonna seisundi parandamisele, vähendavad vajadust täiendavate kohustuslike nõuete rakendamiseks.

ÜPP strateegiakava:

- pindalapõhised toetused (KSM, mulla- ja veekaitsetoetused)
- Investeeringutoetused

Kliimaministeeriumi sõnumid

SÕNUM nr 5

Euroopa Komisjon on algatanud nitraadi direktiivi avaliku konsultatsiooni.

Salvestage oma arvutis varukoopia (eemaldage see funktsioon, kui kasutate avalikku / jagatud arvutit)

Veekogude kaitsmine põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest - Hindamine

Tärniga (*) märgitud väljad on kohustuslikud.

Sissejuhatus

1991. aastal vastu võetud nitraadidirektiiviga[1] soovitakse kaitsta kõikjal Euroopas vee kvaliteeti, vähendades ja vältides põhja- ja pinnavee saastamist põllumajandusest lähtuvate toitainetega ning edendades häid põllumajandustavasid.

Selle eesmärgi saavutamiseks peavad liikmesriigid:

- jälgima veekogude nitraadikontsentratsiooni ja eutrofeerumist,
- tegema kindlaks saastunud veekogud ja määrama kindlaks nitraaditundlikud alad,
- koostama heade põllumajandustavade eeskirjad ning võtma meetmed toitainete põhjustatud veereostuse vältimiseks ja vähendamiseks.

Nitraadidirektiiv on üldise veepoliitika raamdirektiivi lahutamatu osa ja üks tähtsamaid õigusakte, mille alusel kaitsta veekogusid põllumajandusest lähtuva koormuse eest.

Põllumajandusest pärit liigsed toitained on üks peamisi veereostuse põhjuseid Euroopas. Väetistest ja sõnnikust pärinevad nitraadid ja fosfaadid jõuavad leostumise ning põldudelt äravoolu teel põhjavette.

Suur nitraadisisaldus muudab vee joogikõlbmatuks. Jõgedes, järvedes ja merevees põhjustavad nitraadid ja fosfaadid vetikate vohamist. See mõjutab looduslikku ökosüsteemi ja võib põhjustada vees lahustunud hapniku

Kontaktisik

ENV-NITRATES@ec.europa.eu

Laadi alla PDF-versioon

Salvesta kavandina

Teata väärkasutusest

Konsultatsiooniperiood – 01.12.2023 – 08.03.2024

Avalikus konsultatsioonis osalemiseks tuleb täita veebipõhine küsimustik. Link konsultatsioonile

Hindamine viiakse lõpuni 2025 I poolel

Järgmise EK koosseisu ülesandeks jääb otsustada ND muutmise algatamise üle.

Veekogude kaitsmine põllumajandusest lähtuva nitraadi reostuse eest (ND) – avalik konsultatsioon, hindamine

Avaliku konsultatsiooni eesmärk on koguda sidusrühmade arvamusi nitraadidirektiiviga saadud kogemuste kohta alates direktiivi vastuvõtmisest 1991. aastal. Eesmärk on hinnata nitraadidirektiivi tulemuslikkust, tõhusust, sidusust, asjakohasust ja ELi lisaväärtust, pidades silmas ELi keskkonna- ja kliimaeesmärke ning vajadust tagada vastupanuvõimeline põllumajandus ja toiduga kindlustatus.

Sihtrühma kuuluvad kõik sidusrühmad ja kodanikud, keda mõjutab põllumajandusest tulenev toitainete kadu, samuti need, kes rakendavad kõikjal ELis nitraadidirektiivi.

KLIIMAMINISTEERIUM